

Endelig interessetilkendegivelse

Dette notat henvender sig til de 39 landsbyer og øer, som er gået videre til kvalificeringsfase og ønsker at indsende en endelig interessetilkendegivelse til forsøgsordningen for frilandsbyer og -øer. Notatet indeholder:

- Baggrunden for forsøgsordningen for frilandsbyer og -øer
- Vurdering af interessetilkendegivelserne
- Tjekliste
- Finansiering og kommuneinvolvering
- Proces for indsendelse af interessetilkendegivelse

Baggrund for forsøgsordningen for frilandsbyer og -øer

Landdistrikterne og småøerne har mange aktive borgere og foreninger, der arbejder for at vende en negativ udvikling, og som har gode idéer til forandring. Forskellige landdistriktskommuner og -aktører peger på, at nogle lovgivningsmæssige rammer hindrer lokal udvikling, hvorfor mange gode idéer til udvikling støder på grund. Det kan f.eks. være etablering af attraktive boliger, erhvervsudvikling og arbejdsfaciliteter, omsorgsfunktioner, nødvendige services og infrastruktur.

Aftalepartierne bag den politiske aftale "[Mere liv i bymidter og landdistrikter](#)" er derfor enige om, at der skal igangsættes en afdækning af interessen for deltagelse i en forsøgsordning med frilandsbyer med henblik på i 1. halvdel af 2023 at træffe beslutning om, hvorvidt der skal igangsættes en forsøgsordning med frilandsbyer, herunder hvilke regler der med forsøgsordningen gives frihed fra.

Vurdering af interessetilkendegivelserne

Landdistrikternes Fællesråd og Sammenslutningen for Danske Småøer vil i 1. kvartal af 2023 vurdere de indkomne interessetilkendegivelser med henblik på at udarbejde en prioriteret liste med 10 udvalgte landsbyer/øer, som sendes ind til Bolig- og Indenrigsministeriet i marts 2022.

Der lægges vægt på, at en række formelle kriterier er opfyldt, blandt andet at der er opbakning fra kommunen, at finansieringsbehovet er beskrevet, samt at der er reel lov(e) eller regelsæt, som begrænser landsbyen/øen i at udvikle sig. Disse formelle kriterier er beskrevet nærmere i de kommende afsnit, lige som at de indgår som en del af interessetilkendegivelseskemaet.

Den endelige indstilling sker ud fra en samlet vurdering af flere parametre: Hvor stor er udbredelsesgraden (kan forsøgsresultaterne overføres til andre steder i landet), hvor nyskabende forsøgsprojektet er, hvor ressourcestærk foreningen/lokalrådet er i forhold til at kunne gennemføre forsøgsprojektet, hvor meget samarbejde det enkelte forsøgsprojekt har med resten af omverdenen, fx med andre landsbyer, lokale virksomheder, fonde eller lignende. Derudover vil der i vurderingen lægges vægt på, at der er en geografisk spredning i forhold til de udvalgte forsøgsprojekter.

Tjekliste

Med udgangspunkt i den politiske aftale er der en række kriterier, som landsbyen/øen skal adressere i interessetilkendegivelseskemaet for at komme i betragtning.

Kriterierne er samlet her i en slags tjekliste, der kan understøtte skriveprocessen. De er følgende:

- Der er tale om en landsby med maksimalt 1.500 indbyggere eller en af de 27 småøer under Sammenslutningen af Danske Småøer.
- Der er tale om en landsby beliggende i et landdistrikt¹.
- Der søges af en forening eller et lokalråd, der kan siges at repræsentere lokalsamfundet.
- Landsbyen/småøen er udfordret (fx ved et fald i befolkningstal over en årrække, forfald i det fysiske miljø eller udtynding af funktioner og services gennem mange år).
- Landsbyen/småøen rummer et potentiale for at vende udviklingen og styrke et levende lokalsamfund, herunder at der er lokal kapacitet til at gennemføre projektet.
- Identifikation af begrænsende regler og lovgivning så konkret, at der politisk kan tages stilling til, om der kan gives frihed fra disse.

Opfyldelse af kriterierne skal kunne læses ud af interessetilkendegivelsen, uden at det er nødvendigt at konsultere bilag.

Finansiering og kommuneinvolvering

Det er et krav, at interessetilkendegivelsen afdækker finansieringsbehovet for projektideer, herunder kort beskriver i hvilket omfang finansieringen er fundet.

Det er også et krav, at kommunen forpligtiger sig til at understøtte landsbyen eller øen med indsatser, der kan styrke lokalsamfundet, som fx servicefunktioner, kulturliv og fritidsaktiviteter.

Endvidere at kommunen forpligter sig til – såfremt der træffes politisk beslutning om en forsøgsordning – at nedsætte et lokalråd eller samarbejde med eksisterende lokalråd og stille borgerbudgetter. Med borgerbudgetter stilles en mindre del af de kommunale midler til rådighed for landsbyens/småøens borgere, som finder ud af, hvordan midlerne bruges bedst til at styrke lokalområdet.

Dokumentation for kommunens tilsagn vedlægges interessetilkendegivelsen som bilag.

---

¹ Definitionen af et landdistrikt er parallel til Landdistriktpuljens definition af et landdistrikt.

Proces for indsendelse af interessetilkendegivelse

Interessetilkendegivelsen til forsøgsordning med frilandsbyer og -øer skal indsendes til frilandsby@landdistrikterne.dk.

Den kan indsendes til og med **søndag den 4. december 2022**, som er sidste frist. Herefter er det ikke længere muligt at komme i betragtning til forsøgsordningen. Foreningen eller lokalrådet kan efterfølgende blive kontaktet af sekretariatet med henblik på evt. afklaring af enkelte forhold.

Er der spørgsmål til skemaet, processen eller andet, kan de rettes til Mette Boel, som er Landdistrikternes Fællesråds kontaktperson og kan nås på 24 90 00 78 eller mbo@landdistrikterne.dk.